

JÄRVI: _____
PAIKKA: _____
PAIKAN SYVYYS (m): _____

PVM: _____ AIKA: _____	NÄYTTEENOTTAJAT+puh.: _____
KOORDINAATTIJÄRJESTELMÄ: ☐ ETRS ☐ WGS84 ☐ muu, mikä? _____	_____
KOORDINAATIT: P: _____ I: _____	HANKE: _____

NÄYTEALUSTA: **Kivet (kpl)** _____ Muu, mikä (kpl)? _____
SÄILÖNTÄMENETELMÄ: Etanoli 70 % Muu, mikä? _____

MUUN AINEKSEN MÄÄRÄ NÄYTEALUSTOILLA (0, +, ++, +++):
 Rihmalevät _____ Vesisammalet _____ Orgaaninen aines _____ Epäorg.aines _____

NÄYTTEENOTON SYVYYS (m): minimi _____ maksimi _____

HAVAINTOALUEEN KUVAUS Alueelta, jolta näytteet otettu!

HAVAINTOALUEEN PITUUS (m): _____

POHJAKASVILLISUUDEN PEITTÄVYYS (0–3):		VEDEN LÄMPÖTILA (°C):
Rihmalevät		VEDEN SAMEUS:
Vesisammalet		☐ savisamea
Vesikasvit		☐ muu sameus (esim. levien aiheuttama)
POHJA-AINEKSEN PEITTÄVYYS (0–3):		☐ voimakas humus
Kallio (< 4 m)		☐ vähäinen humus
Lohkareet (25,6–400 cm)		☐ kirkas
Isot kivet (6,4–25,6 cm)		VIIMEISESTÄ KORKEAN VEDEN JAKSOSTA KULUNUT AIKA (vko):
Pienet kivet (1,6 cm–6,4 cm)		RANNAN JYRKKYYS (%): _____
Sora (2 mm–1,6 cm)		LISÄTIETOIHIN:
Hiekka (0,06 cm–2 mm)		RANTAKASVILLISUUDEN JA RAKENTEIDEN VARJOSTUS (0, +, ++, +++): _____
Siltti		LÄHIALUEEN KUVAUS (esim. pelto, asutus, metsä, tms.; paikkaan vaikuttavat kuormituslähteet ym.):
Savi		_____
Lieju/Muta		_____
Turve		HAVAINTOALUEEN KUVAUS (säännöstely, rannan laatu, uimaranta, veneranta, lintujen oleskelualue ym.):
Hieno detritus		_____
Karkea detritus		_____
Puun oksat ja rungot		_____
Konkreetiot		_____

TARKENNUKSET MAASTOHAVAINTOLOMAKKEEN TÄYTTÄMISEEN:

Jokaiselta kivikkorannalta täytetään oma lomake!

Näytealusta

Näytealusta on piilevien kasvualusta. Standardissa suositellaan ensisijaisesti kiviä ja toissijaisesti muita kovia alustoja. Ympäristöhallinnon seurannoissa piilevänäytteet otetaan aina **kiviltä**. Nyrkin kokoisia kiviä kerätään 5 kpl, pienempiä kiviä 10 kpl. Karuissa, kirkasvetisissä vesissä kiviä kerätään 10 kpl. Kerättävien kivien tulisi olla yläpinnaltaan mahdollisimman paljaita, vailla tiheää rihmalevä- tai vesisammalpeitettä. Kohtaan ”Muun aineksen määrä näytealustoilla” merkitään näytealustalla olleen materiaalin arvioitu määrä.

Havaintoalue

Havaintoalueen tulee olla avoimelta kivikkorannalta. Ensisijaisesti näytteet pyritään ottamaan kolmelta eri kivikkorannalta eri puolilta järveä: yksi näyte/kivikkoranta pohjaeläinnäytteenoton yhteydessä. Mikäli järvestä on vain yksi tai kaksi kivikkorantaa, otetaan näiltä yksi näyte/kivikkoranta. Mikäli järvi koostuu useammasta vesimuodostumasta, tulee jokaisesta vesimuodostumasta ottaa vastaavasti omat näytteet.

Näytteenottoalueella näytteenottosyvyyden tulee olla eufoottisessa eli valoisassa vyöhykkeessä. Tämä tulee erityisesti huomioida sameissa ja humuosisissa vesissä. Yleensä sopiva näytteenottosyvyys on noin 20–40 cm, mutta esim. voimakkaasti humuosisissa vesissä tämä voi olla myös vähemmän, mikäli voidaan olla varmoja, että kasvualusta on varmasti ollut veden alla mahdollisimman pitkään tai vähintään 6 viikon ajan, mieluiten vähintään kaksi kuukautta. Viimeisimmästä korkean veden jaksosta kulunut aika kirjataan viikkoina. Tämän avulla voidaan tarvittaessa arvioida aikaa, jonka näytealustat ovat olleet veden alla.

Ympäristöhallinnon seurannoissa näytteenotto tehdään edellä mainittujen ehtojen mukaan valitulta paikalta.

Rannan jyrkkyysprosentti

Rannan jyrkkyysprosentti mitataan veden syvyydestä jaettuna etäisyydellä rannasta eli $\text{Jyrkkyys (\%)} = \text{syvyys (cm)} / \text{etäisyys rannasta (cm)} \times 100$.

Pohjakasvillisuuden ja pohja-aineksen peittävyys (0–3)

Pohjan laatu ja pohjakasvillisuuden peittävyys arvioidaan silmämääräisesti seuraavasti. Pohjakasvillisuuden yhteenlaskettu peittävyys voi tiheässä kasvillisuudessa nousta yli 100 %:n.

0	Satunnaisesti tai ei ollenkaan (0–5 % näytteenottoalueella)
1	Vähän (5–25 % näytteenottoalueella)
2	Kohtalaisesti (noin 25–75 % näytteenottoalueella)
3	Runsasti (>75 % näytteenottoalueella)